

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-11-29
Besvaras senast
2016-12-13

Till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:159 Balansen mellan miljömål och produktionsmål i skogen

Enligt skogsvårdslagen ska produktionsmål och miljömål väga lika tungt avseende skogen. I praktiken hänger de också intimt samman, eftersom privat ägande av skog är grundfundamentet för att säkerställa ett långsiktigt ansvarstagande genom aktiv skogsförvaltning och lönsamt skogsbruk, vilket samtidigt är förutsättningen för värnandet om olika miljövärden.

Tyvärr uppfattar skogsägarna, med rätta, att äganderätten till skogen håller på att urholkas – ofta genom små steg och åtgärder som var för sig inte alltid uppfattas som särskilt dramatiska, men som sammantaget innebär kraftiga inskränkningar. Äganderätten befinner sig på ett sluttande plan som lutar allt kraftigare.

Några exempel:

Artskyddsförordningen: Under de senaste åren har frågan om brister i artskyddsförordningen aktualiserats. I ett antal uppmärksammade fall har skogsbrukare förbjudits att genomföra planerade skogsavverkningar. De ansvariga myndigheterna har hänvisat till att arter som genom artskyddsförordningen är skyddade finns närvarande i markerna och att avverkning därför inte kan tillåtas. Det är uppenbart att artskyddsförordningen är utformad på ett sådant sätt att det finns en överhängande risk för att verksamheten i våra ursprungsnäringar försvåras. Detta har också påtalats för regeringen av generaldirektörerna för Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. Det krävs en översyn av regelverket.

Nyckelbiotoper: En nyckelbiotop innebär inget formellt skydd (såsom naturreservat, biotopskydd eller frivilligt upprättade naturvårdsavtal), men innebär i praktiken ändå stora restriktioner för skogsägaren, eftersom det till exempel inte finns någon aktör som köper virke från nyckelbiotoper. Det betyder att skogen i praktiken blir omöjlig att bruka, samtidigt som formellt skydd saknas. Det är staten som, genom Skogsstyrelsen, pekar ut nyckelbiotoper. Detta är problematiskt, eftersom staten genom detta agerande i princip lägger ett moratorium över möjligheten att på ett effektivt sätt bruka skogen.

Avverkningar och talerätten: Skogsstyrelsen publicerar avverkningsanmälningar på sin hemsida, vilket skogsägare ser både som en

inskränkning i äganderätten och som ett hot mot integriteten. Det finns redan omfattande möjligheter för exempelvis miljöorganisationer att överklaga avverkningsanmälningar, och genom publiceringarna underlättas dessutom detta agerande.

Som om inte det vore nog så skriver regeringen i budgetpropositionen att ”Regeringen vill stärka allmänhetens delaktighet i naturvårdsarbetet, bl.a. genom tillgång till miljöinformation, deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning”. Det är svårt att tolka denna formulering på annat sätt än att regeringen ser en motsättning mellan skogsbruk och andra intressen (såsom friluftslivet) och önskar att ytterligare inskränka äganderätten, exempelvis genom ökade möjligheter att invända mot avverkningar.

Känslan av att äganderätten är ifrågasatt förstärks naturligtvis av de uttalanden som exempelvis regeringens tidigare utredare av skogsvårdslagstiftningen gjorde i somras, där äganderätten ifrågasattes, och av att nya aviserade pålagor från regeringen, såsom kilometerskatten, riskerar att slå hårt mot skogsbruket.

Regeringen fokuserar mycket på att beskriva miljöåtgärder avseende skogen, men det är oklart om regeringen genomför eller planerar några åtgärder för att stärka äganderätten och möjliggöra ett fortsatt välfungerande skogsbruk. Frågan är vidare hur statsrådet ser på äganderätten avseende skogen och på det faktum att skogsägarna uppfattar att äganderätten urholkas och att det blir allt svårare att bedriva ett långsiktigt och välfungerande skogsbruk.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Sven-Erik Bucht:

- Är det statsrådets ställningstagande att staten på ett rimligt sätt balanserar miljömål och produktionsmål?
- Vilka effekter bedömer ministern att försämrade möjligheter till aktiv skogsförvaltning och ett välfungerande skogsbruk leder till avseende miljömålen?
- Genomför eller planerar statsrådet och regeringen några åtgärder för att stärka äganderätten avseende skogen och underlätta för skogsägarna att bedriva ett långsiktigt och välfungerande skogsbruk, och vilka åtgärder rör det sig om i så fall?

.....

Jonas Jacobsson Gjørtler (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors